

Nora van Oostrom-Streep

'It's an illusion' ...

De ouderen onder ons kennen de versie van BZN, anderen kennen wellicht de versie van Julia Zahra bij De Beste Zangers van Nederland (kent u deze laatste niet dan moet u deze absoluut luisteren!). De kern? Het is niet alles goud wat er blinkt. Soms is het gewoon een pakketje schroot met een dun laagje chroom, zoals Het Goede Doel al wist.

Zoals het in de liedjes is, is het ook vaak bij kantoren. Gouden bergen worden beloofd, ronkende perspectieven en grazige weiden, maar uiteindelijk blijkt het gras zo groen omdat (typisch Britse humor) *'there's so much shit'*.

FILTER

Toch hebben velen van ons, als individu of als representant van zo'n kantoor, er geen enkel probleem mee om illusies te creëren en in stand te houden. We zien dit op Facebook en LinkedIn, maar heel nadrukkelijk zien we dit bij recruitment events en bij bijeenkomsten voor studenten waar kantoren zich aan studenten presenteren. Zonder uitzondering zijn de aanwezige medewerkers laaiend enthousiast over hun kantoor, zijn de partners benaderbaar en laagdrempelig, is de begeleiding prima en zijn de arbeidsomstandigheden *state of the art*. Hoe anders is het vaak in werkelijkheid.

Het is net als het gemiddelde Facebook- of Instagramprofiel: flink gefilterd en opgeleukt. Nu weet u dat bij deze accounts best en neemt u ze dus waarschijnlijk wel met een korrel zout, maar realiseert u zich dat dit ook in uw

Kijk eens achter de kist van de illusionist en zie dat de twee helften van het doorgezaagde meisje niet altijd bij elkaar horen

.....
 werkomgeving en uw visie zo kan zijn? Kan het zo zijn dat u een filter hebt gelegd over uw kantoor en dit – al dan niet bewust – hebt voorzien van Snapchat-oortjes en soft filters? Is het niet zo dat als u de filters eraf haalt de foto overbelicht is en de ogen rood?

EERLIJK

Moeten we niet eerlijk zijn, speciaal naar aankomende medewerkers, en ze een reëel beeld geven van de werkelijkheid? Net zo goed als u geen taal kunt leren in twee weken valt een mondiale M&A-praktijk te voeren binnen kantooruren én is een goede *work-life* balans mogelijk. Net zomin als een arts huisarts en specialist in één kan zijn, kan een notaris dat. Het is onmogelijk om alle rechtsgebieden te beheersen en nee, eens per zes weken *JBN* en *Notamail* bespreken heeft niets te maken met bijblijven. Spiegel dat dan ook niet voor! Vertel jonge mensen gewoon in alle eerlijkheid wat ze kunnen verwachten en laat de uiteindelijke praktijk niet uitdraaien op een desillusie.

STOCKHOLMSYNDROOM

Intrigerend is overigens om na te gaan waarom mensen zichzelf wijsmaken dat hun werkomgeving inderdaad perfect is, terwijl ze diep vanbinnen best weten dat er het nodige aan schort. Is het omdat ze zichzelf en hun kantoor in een bepaald frame hebben geplaatst en niet durven erkennen dat dit frame niet klopt? Is het toegeven dat het gras echt niet zo groen is, zo onaantrekkelijk omdat je dan de vraag voor jezelf moet beantwoorden waarom je er niets aan doet en blijft? Of is het soms een variant van het Stockholmsyndroom waarbij het slachtoffer zich met de dader gaat identificeren? Op de beroepsopleiding heb ik deelnemers de meest vreemde praktijken vol overtuiging goed horen praten en werd kritiek erop met woede ontvangen.

VALS FRAME

Hoe het ook zij, op de lange termijn brengt deze praktijk niets dan teleurstelling. Bij iedereen. Bij de jonge mensen die zich 'bekocht' voelen en vetrekken (al dan niet geheel uit het notariaat), bij de kantoren die in de betreffende persoon hebben geïnvesteerd en bij de cliënten die een 'fris iemand' zien vertrekken.

De kunst is dan ook om zelf niet in een vals frame te gaan (of blijven) geloven. Kijk dus eens achter de kist van de illusionist en zie dat de twee helften van het doorgezaagde meisje niet altijd bij elkaar horen. Soms is het inderdaad gewoon een illusie. En mag dat ook best worden benoemd. ■